

АЯЗ

Гыйләжев

ХӘЙЛӘСЕЗ
ДӨНЬЯ
ФАЙДАСЫЗ

ХИКӘЯ

АЯЗ ГЫЙЛӘЖЕВ

ХӘЙЛӘСЕЗ
ДӨНЬЯ
ФАЙДАСЫЗ

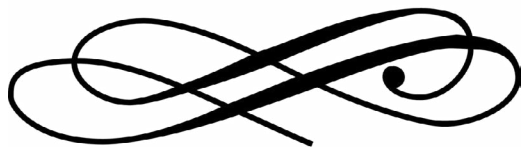

АрМУТ

Хикәянең тексты 2015 елда басылган
Аяз Гыйләжевның 3 жилд «Сайланма әсәрләр»
китабыннан алынды.

12.12.2017

Казан

Шаһи Шаһиевич соңғы атнада күзгә күренеп олыгайды, икенче катка менеп житкәнче, өч тапкыр туктап тын ала, кесәсеннән валидол өзми, аш алдыннан «нечкәбил»не бер ике тапкыр тотып куюны бөтенләй ташлады.

Ялдан соң да аның кәефе яхшырмады, дүшәмбе иртәсендә үз янына секретарь кызны чакырып кертте дә болай диде:

— Һм-м... Сафи абыеңны чакыр... Ул кергәч, безнең янга берәүне дә кертмә. Шалтыратсалар, мин юк!

Сүзнең гадәттән тыш мөһим булачагын сизенгән кыз аяк очларына гына басып чыгып китте. Өч катлы би-нага урнашкан учреждениенең барлык бүлмәләре берьюлы гөж килде...

Шаһи Шаһиевичның сүзе озын булып чыкты, ул бик ерактан, моннан кырык ел элек үзе эшли башлаган чорын ук башлап алып китте. Ни турында гына сөйләсә дә, үзенең юнәлеше бер ноктага кайтыбрак калды:

— Үземә чират житкәнән сизми дә калганмын... Хе-хе-хе! «Без бәләкәй чакларда сикереп мендек атларга!» дип жырлап йөргән чаклар артта калган икән!.. Кыскасы, хөрмәтле Сафи Сафиевич, түрне лаеклы алмашчыга биреп, ялга — пенсиягә китәргә исәп!

Сафи Сафиевич орчык башы төсле нечкә, озын ияген жилпуч хәтле учына батырып уйга калды. Берәздән күтәрәнке тавыш белән:

— Яхшы фикир, - дип хуплап куйды. - Үз вақы-

тыгызны белеп, лаеклы алмашка урын бирүегез күңелегезнең киндлеген күрсәтә, Шаһи Шаһиевич! Котлыйм! Сездәйләр сирәк очрый! Ә алмаш турына килгәндә, борчылмагыз, эшләрдәй егетләр бар бездә! Әйтик менә Шәфи Шәфиевич!

Шаһи Шаһиевич, урыныннан торып, Сафиның кулын кысып:

— Киңәшегез өчен мәңгә онытмам! - дип елмаеп озатып калды.

Бер стакан кайнар су эчеп, нервларын берәз ныгыткач, янына Шәфи Шәфиевичне чакыртты. «Шулай-шулай, хөрмәтле иптәш, тезгенне башка берәүгә, лаеклыларының лаеклысына тапшырырга вакыт, ахрысы, сез кемне кулайрак күрәсез?» - диде.

Шәфи дә кыюлыгы өчен Шаһи Шаһиевичны мактады, сезнең бу адымыгыз күпләргә үрнәк булсын, диде. Иң соңыннан:

— Сезне алыштырырлык яшьләр үсеп җитте, шулар арасыннан берәрсен сайлагыз. Нәби Нәбиевич ничегрәк булыр? - дип, киңәшен бирде.

Шаһи Шаһиевич, аягүрә басып, аның кулын кысты:

— Бик рәхмәт сезгә, күземне ачтыгыз! - дип озатып калды.

Нәби Нәбиевич тә башлыгының ниятен яхшы дип тапты, котлады, дилбегәне Борһан Борһановичка тапшырсак яхшы булмасмы, дип, сүзен тәмамлады.

Кичкә кырын, эш сәгәте бетә дигәндә, Шаһи Шаһиевич Борһан белән дә күзгә-күз очрашты.

— Эш шулайгарак китте, кыйммәтле дустым, миңа да иярдән төшәргә, узып китүче яшьләргә кул болгап калырга туры килмәгәе, - диде. - Алмашка кемне тәкъдим итәсез дип сорады.

Очып китэргә жыенгандай тыңлап утырган Борһан Борһанович кинәт урыныннан купты һәм:

— Ничек? - дип кычкырып жибәрде. - Кадерле Шаһи Шаһиевич! Сезде алыштырырлык кеше бездә бармы? Шаярып та ул сүзне әйтергә кыймас идем мин!.. Сез безгә ата да, ана да булып килдегез. Сездең канат астында йөзләрчә белгечләр үзләрәнә көч жыйдылар. Сезде жибәрәбезме соң, юк-юк, кадерле Шаһи Шаһиевич! Ул турыда бик иртә уйлагансыз!..

Шаһи Шаһиевич, Борһанның аркасыннан кага-кага ишеккә хәтле озата килде...

Хәзер ул, икенче катка менгәндә, алай бик тукталып тормый, валидол суырганын да кешегә сиздерми, күргән кешеләр аның көндөзгә аш алдыннан «нечкәбил»-не бер-ике тапкыр күтәрәп куюын сөйлиләр.

Ә Борһан Борһанович?.. Шаһи Шаһиевичка урын-басар штаты биргән булганнар, Борһан хәзер шунда утыра.

1971